

Materiál na rokovanie pre
Mestské zastupiteľstvo v Žiline

Číslo materiálu: ____/2014

K bodu programu

SPRÁVA O OCENENIACH OSOBNOSTÍ MESTA ŽILINA ZA ROK 2013

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Materiál

Materiál prerokovaný:

na Mestskej rade v Žiline
dňa 8. 9. 2014

Predkladá:

Ing. Igor Choma, primátor mesta Žilina

Zodpovedný za vypracovanie:

PhDr. Pavol Čorba, vedúci odboru tlačového a zahraničných vecí

Žilina, september 2014

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č. __/2014

Mestské zastupiteľstvo Žilina

schvaľuje správu o oceňovaní osobností mesta Žilina za rok 2013 a nasledovné udelenie ocenení:

1. Čestné občianstvo mesta Žilina prof. Ing. Milanovi Dadovi, PhD. a doc. Ing. Milanovi Novákovi, PhD.
2. Cenu mesta Žilina „in memoriam“ Mgr. Miroslavovi Beloridovi
3. Uznanie za zásluhy o rozvoj a reprezentáciu mesta Žilina Mgr. Zlatoňovi Babíkovi, Ing. Pavlovi Franklovi a Ivanovi Köhlerovi.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Mesto Žilina každoročne oceňuje osobnosti mesta Žilina, ktoré sa v Žiline narodili, žili alebo tvorili v našom meste. Nominácie na základe výzvy Mesta Žilina zasielali občania mesta. Spolu navrhli oceniť 63 žijúcich a 14 už nežijúcich osobností. Vytvorená bola 17-členná komisia zložená z poslancov Mestského zastupiteľstva v Žiline, pracovníkov Mestského úradu v Žiline a predstaviteľov významných inštitúcií v Žiline. Komisia hlasovaním z nominácií vybrala šesť osobností pre udelenie ocenení.

SPRÁVA O OCEŇOVANÍ OSOBNOSTÍ MESTA ŽILINA ZA ROK 2012

Mesto Žilina vyzvalo začiatkom roka 2014 cez médiá, internet i plagáty občanov, aby zaslali na Mestský úrad v Žiline svoje návrhy na ocenenie osobností mesta Žilina za rok 2013. Išlo o osobnosti, ktoré sa narodili, žili a tvorili v našom meste, resp. osobnosti, ktoré sa významnou mierou zaslúžili o prezentáciu nášho mesta vo svete, hoci v Žiline nežili.

Termín uzávierky podaní bol 30. apríl 2014. Obyvatelia Žiliny navrhli na ocenenie spolu 63 žijúcich osobností a 14 zosnulých Žilinčanov – „in memoriam“. Počet navrhnutých osobností bol mimoriadne vysoký, lebo niektoré osobnosti boli občanmi navrhnuté viackrát v minulých rokoch. Po dohode komisie v roku 2013 sme do zoznamu doplnili aj nominácie za rok 2011 a 2012.

Návrhy posudzovala komisia zložená z poslancov Mestského zastupiteľstva (komisia kultúry, športu, cestovného ruchu a miestneho rozvoja), pracovníkov Mestského úradu a vedúcich popredných kultúrnych inštitúcií pôsobiacich v Žiline.

Zloženie komisie: Slavomíra Brezovská (prvá zástupkyňa primátora mesta Žilina), Robert Ficek, Jaroslav Gažo, Patrik Groma, Robert Kašša, Bohumil Kostolný, Ján Ničík, Peter Ničík, pracovníci Mestského úradu: Ingrid Dolníková, Andrej Černek a Ján Štofko, ďalej Ladislav Cimerák (riaditeľ Považského múzea), Miroslav Pfliegel (predseda Zboru Žilincov), Soňa Řeháková (riaditeľka Krajského osvetového strediska), Katarína Šušoliaková (riaditeľka Krajskej knižnice), Peter Štanský (Štátny archív Bytča, riaditeľ pobočky v Žiline) a Peter Vaňouček (pedagóg ZUŠ L.Árvaya, hudobník).

Členovia komisie dostali elektronickou poštou manuál k hlasovaniu a hlasovací lístok. Termín na odovzdanie hlasov bol určený dátumom 30. 6. 2014. Spolu bolo odovzdaných 17 hlasovacích lístkov.

Slávnostné odovzdávanie ocenení osobnostiam mesta Žilina za rok 2013 sa uskutoční dňa 17. 10. 2014 o 16.00 hod. na Radnici mesta Žilina

Výsledky hlasovania na ocenenie žijúcich osobností a zdôvodnenie ocenenia:

Čestné občianstvo mesta Žilina bude udelené Milanovi Dadovi (6 hlasov) a Milanovi Novákovi (8 hlasov)

MILAN DADO, prof. Ing., PhD. (nar. 7. 3. 1951 v Krupine)

Milan Dado absolvoval dlhodobé študijné pobyty na Technickej univerzite vo Viedni, Kráľovskom technickom inštitúte v Štokholme, York University a vo firme Northern Telecom v Kanade. Od roku 1993 je aktívnym zástupcom Slovenska v rôznych výboroch medzinárodného programu Európskej únie pre podporu projektov základného výskumu COST pre telekomunikačné a informačné technológie a od roku 2011 aj členom Výboru starších predstaviteľov a národným koordinátorom tohto programu. Bol zástupcom SR v ďalších výboroch ako napr. pre e-learning a pre inovačný rozvoj. Venuje sa výskumu náročných optických vlákien a vysokorýchlostných plne transparentných optických sietí, telekomunikačných a informačných technológií a služieb. V roku 2006 bol ocenený štátnym vyznamenaním - Rad Ľudovíta Štúra II. triedy za mimoriadne významné zásluhy v oblasti rozvoja vedy a techniky a za mimoriadne významné šírenie dobrého mena SR v zahraničí. Je autorom alebo spoluautorom učebníc, vysokoškolských učebných textov, autor a spoluautor mnohých vedeckých prác a štúdií doma a v zahraničí. V projektoch zahraničných grantových schém, ktoré v minulosti viedol alebo vedie v súčasnosti, kladie dôraz najmä na problematiku prepojenia vzdelávania a vedy na vysokých školách s regionálnym inovačným rozvojom. Milan Dado bol v rokoch 1990 – 1996 prorektorom, v rokoch 1996 - 2002 rektorom Žilinskej univerzity, v rokoch 2000-2002 prezidentom Slovenskej rektorskej konferencie. V súčasnosti pracuje ako dekan Elektrotechnickej fakulty.

MILAN NOVÁK, doc. Ing. PhD (nar. 11.2. 1947 v Prahe)

Milan Novák celý svoj život strávil v Žiline, s výnimkou štúdií na Českom vysokom učení technickom v Prahe. Po ukončení štúdia získaval praktické skúsenosti v žilinskej elektroenergetike. Pracoval tu 16 rokov na rôznych postoch a v roku 1992 odišiel učiť na Katedru elektrickej trakcie a energetiky Elektrotechnickej fakulty Žilinskej univerzity. Vyučoval a publikoval v obore elektroenergetika. Je autorom alebo spoluautorom 64 odborných kníh, vedeckých publikácií a štúdií. Okrem iných je spoluautorom knihy Elektromagnetická kompatibilita elektrizačných sústav, ktorej udelil Literárny fond prémie za vedeckú a odbornú literatúru za rok 2004 v kategórii prírodných a technických vied. V roku 2010 mu bolo udelené ocenenie Osobnosť elektroenergetiky za celoživotné dielo, zásluhy a rozvoj elektroenergetiky v pedagogickej, vedeckej a odbornej oblasti.

Po skončení aktívnej pedagogickej činnosti v technických vedách sa začal venovať histórii Žiliny. Podieľal sa na viacerých publikáciách o histórii mesta. Ako odborný poradca na knihe Potulky starou Žilinou 2 a tvorbe textov ku QR kódom o pamiatkach mesta Žilina. Je jedným z autorov série takmer sto historických článkov, ktoré pravidelne vychádzajú v miestnych periodikách. Milan Novák je spoluautorom knihy ŽILINA - Solna - Sillein - Zsolna, GENIUS LOCI (máj 2013), Lekárne a lekárnici v okrese Žilina pred rokom 1990 (apríl 2014).

Cena mesta Žilina „in memoriam“ bude udelená Miroslavovi Beloridovi, ktorý získal 7 hlasov.

MIROSLAV BELORID, Mgr. (nar. 26. 3. 1954 – zomrel 8. 10. 2006)

Miroslav Belorid bol skladateľ, aranžér, trombonista, spevák, pedagóg na Konzervatóriu v Žiline a dirigent. V roku 1993 založil a viedol Big band žilinského Konzervatória pod názvom Slovak Young Swing Generation. V roku 1995 získal big band prvú cenu na Prehliadke nových tvárí Slovenského jazzu v Bratislave. Na základe toho bol bigband pozvaný zahájiť svojím koncertom Bratislavské jazzové dni 1997, kde vystúpil so skladateľom a trombonistom Pavlom Zajačkom a so spevákom Petrom Lipom. Od svojho vzniku Big band žilinského konzervatória pravidelne spolupracuje s Medzinárodným festivalom tvorivosti a fantázie Jašielňa. Okrem štandardných jazzových koncertov hral orchester aj na množstve iných podujatí ako napr. na rôznych reprezentačných plesoch, súťažiach v spoločenských tancoch a podobne. V auguste 1998 zaznamenal súbor významný zahraničný úspech na turné v Taliansku, kde vystúpil na ôsmich koncertoch v Kalábrii. V roku 1994 začal Big band spolupracovať so Štátnym komorným orchestrom Žilina.

Uznanie za zásluhy o rozvoj a reprezentáciu mesta Žilina bude udelené osobnostiam, ktoré získali po 4 hlasy.

ZLATOŇ BABÍK, Mgr. (nar. 9.2. 1936 v Rosine)

Zlatoň Babík je absolventom VŠP v Bratislave (1960) s aprobáciou hudobná výchova a slovenský jazyk. V roku 1975 ukončil štúdium zborového dirigovania. Zlatoň Babík bol zakladateľom, dirigentom a manažérom Žilinského detského speváckeho zboru Odborárik, ktorý založil v roku 1970. Počas dlhoročnej existencie dosiahol zbor veľa úspechov, je niekoľkonásobným laureátom domácich (Zborový festival Mládež spieva - 1976, 1980, 1984, 1985, 1987) i zahraničných súťaží a patrí medzi najlepšie spevácke zbory na Slovensku. Zbor Odborárik pod vedením Zlatoňa Babíka absolvoval zahraničné zájazdy a festivaly v Poľsku, Belgicku, Maďarsku, Španielsku, Rumunsku, Bulharsku, Slovinsku, Srbsku, Ukrajinu, Českej republike, Francúzsku, Holandsku, Luxembursku či Japonsku. Vo svojom bohatom repertoári mal zbor skladby významných domácich aj svetových autorov.

PAVEL FRANKL, Ing. (nar. 18.2.1949 v Žiline)

Pavel Frankl je významným športovcom a občianskym aktivistom. V bránke hokejového družstva Dynama Žilina, neskôr ZVL Žilina strávil od žiackeho cez dorastenecké až po seniorské družstvo plných 17 sezón. Dve sezóny bol dorasteneckým, ako aj seniorským reprezentantom Slovenska. Jeho nepretržitých 11 sezón od roku 1968 až do roku 1978, v žilinskom A – mužstve je rekordom. Po skončení hráčskej kariéry sa stal trénerom začínajúcich hokejistov. Od roku 2009 stojí na čele Siene slávy žilinského hokeja.

Pavel Frankl bol v roku 1990 zvolený za predsedu Židovskej náboženskej obce Žilina. Zaslúžil sa o znovu oživenie náboženskej obce. V rokoch 1991 až 1992 riadil opravu ortodoxnej synagógy na ulici Daniela Dlabača, v roku 1996 tam bolo zriadené Múzeum židovskej kultúry so stálou expozíciou judaík. Spolu so Zborom Žilincov bol iniciátorom myšlienky pamätníka, na mieste koncentračného strediska Židov z roku 1942 na Dolných Rudinách, ktorý neskôr postavilo Mesto Žilina. Pavel Frankl s bratom Petrom sú autori významnej historickej publikácie Židia v Žiline.

IVAN KÖHLER (nar. 13.7. 1944 v Topoľčanoch)

Ivan Köhler je známy fotograf, výtvarník pôsobiaci v Žiline. Je zakladateľom, organizátorom a tvorcom žilinských džezových podujatí a festivalov, umeleckých radovánok, a tiež festivalu fašiangových masiek Carneval Slovakia. Ivan Köhler svoje diela vystavoval v mnohých výstavných sieňach na Slovensku a v zahraničí. Jeho pôsobenie vo výtvarnom umení je atypické. Pôsobí ako fotograf - grafik - textilný výtvarník, scénograf - galerista - interiérový rojko - jazzman. Jazz - fašiangy (masky) sú celoživotné témy Köhlerových aktivít. Z týchto tematických okruhov usporiadal množstvo výstav u nás i v zahraničí. Špecializuje sa tiež na propagačné materiály v rámci jazzových podujatí, ktoré sám organizuje, a je autorom mnohých grafických značiek - katalógov a plagátov. Štúdium hudobných vied na Masarykovej univerzite v Brne a orientácia v hudobnom dianí dali základ zorganizovaniu takmer 300 jazzových večerov, čo malo za následok založenie Slovenského jazzového festivalu v Žiline a jeho deväť ročníkov. Ako viceprezident Slovenskej jazzovej spoločnosti sa podieľal i na súťažných prehliadkach mladých jazzových talentov. Nedávno vyšla publikácia Ivan Köhler - Fotografické radovánky. V roku 2013 na Jánošíkovom dvore v Zázrivej otvorili galériu Ivana K. V roku 2014 realizuje sériu 7 výstav v rôznych mestách sveta, napr. Rím, Paríž, Viedeň, Budapešť, Kolín nad Rýnom.